

Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes dekāns Jānis Ikstens

Jānis Ikstens dzimis 1970. gada 5. janvārī Rīgā Ausmas un Lucijāna Ikstenu ģimenē. *“Bērnību vadījis starp Rīgas centra bruģi un Vidzemes jūrmalas lēzenajām kāpām. Trenējies 64 lauciņu dambretē un kļuvis par Latvijas junioru čempionu,”* tā Jānis Ikstens.

1987. gadā pabeidz Rīgas 7. vidusskolu. Sekojot savai interesei par sabiedriski nozīmīgiem procesiem un starpvalstu politiku, iestājas Latvijas Valsts Universitātes Vēstures un filozofijas fakultātē. 1990. gadā top pirmās publikācijas laikrakstos “Neatkarīgā Cīņa” un “Literatūra un Māksla” par Latvijas Sociāldemokrātiskās strādnieku partijas vēsturi un XXI kongresu. 1993. gadā absolvē Latvijas Universitātes (LU) Vēstures un filozofijas fakultāti un iegūst specialitāti - vēsturnieks, vēstures pasniedzējs. No 1993. līdz 1996. gadam studē Politikas zinātņu doktorantūrā LU Vēstures un filozofijas fakultātē un laikrakstā “Diena” aktīvi publicē rakstus par politiskiem procesiem Latvijā un ārvalstīs. Studiju laikā kā viespētnieks dodas uz Nīderlandi, Groningenas Universitāti (University of Groningen) un kā Fulbraita Stipendijas ieguvējs stažējas ASV, Misūri Universitātē (University of Missouri-Columbia). 1997. gadā aizstāv promocijas darbu “Partiju sistēma un demokrātijas noturīgums Latvijā” politikas zinātnes nozarē, apakšnozarē - salīdzinošie politiskie pētījumi un ir viens no pirmajiem politikas zinātņu doktora grāda (Dr.sc.pol.) ieguvējiem LU.

1996. gadā uzsāk pasniedzēja darbu jaundibinātajā Vidzemes Augstskolā, kur drīz ievēlēts docenta amatā, bet 1997. gadā kļūst par Vidzemes Augstskolas rektoru. Šajā amatā atrodas līdz 1999. gadam. Norvēģijas karaļa Haralda V vizītes laikā Latvijā 1998. gadā Jānis Ikstens saņem Norvēģijas apbalvojumu - Svētā Olafa ordeni par sadarbības veicināšanu abu valstu starpā. 2002. gadā ievēlēts asociētā profesora amatā.

Izmantojot apmaiņas programmas un atkārtoti iegūstot Fulbraita Stipendiju, veicis pētnieka darbu un lasījis lekcijas ASV, Kolumbijas Universitātē (Columbia University) kā arī devies uz Lielbritāniju, Oksfordas Universitāti (University of Oxford).

Darbs Latvijas Universitātē (kopš 2004. gada)

2004. gada septembrī Jānis Ikstens, dekānes Intas Brikšes uzrunāts, uzsāk pasniedzēja darbu LU Sociālo zinātņu fakultātes (SZF) Politikas zinātnes nodaļā.

2005. gadā ievēlēts LU asociētā profesora amatā politikas zinātnē.

Jaunievlēto asoc. prof. Jāni Ikstenu sveic LU rektors prof. Ivars Lācis, 2005. gada 2. septembris. Foto: Toms Grīnbergs

Kopš 2005. gada ir Politikas zinātņu maģistra studiju programmas direktors.

Kopš 2010. gada ir LU profesors politikas zinātnē, apakšnozarē - salīdzinošā politika.

No 2011. līdz 2013. gadam vada Politikas zinātnes nodaļu.

Prof. Jānis Ikstens vadot pirmsvēlēšanu publisko diskusiju ar partiju pārstāvjiem par izglītību un zinātni. No kreisās puses diskusijas vadītājs prof. Jānis Ikstens, Rolands Broks (ZZS); Anna Cīrule (PLL); Ina Druviete (Vienotība); Anīta Jākobsone (SC); Ingūna Raituma (VL-TB/LNNK); Jakovs Pliners (PCTVL). 2010. gada 20. septembris. Foto: Toms Grīnbergs

Kopš 2012. gada ir LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūta (SPPI) vadošais pētnieks, bet laikā no 2013. līdz 2017. gadam bijis LU SZF SPPI direktors.

Savas darbības laikā pārraudzījis divus Pārskatu par tautas attīstību projektus, kuru rezultātā top "Pārskats par tautas attīstību 2012/2013. Ilgtspējīga nācija" (2013) un "Pārskats par tautas attīstību 2015/2016. Dzīves meistarība un informācijpratība" (2016).

Prof. Jānis Ikstens Latvijas tautas attīstības pārskata angļiskā izdevuma "National Identity, Mobility and Capability" atklāšanā. No kreisās puses izdevuma līdzautors prof. Mihails Hazans, izdevuma līdzautore Iveta Kešāne, izdevuma galvenā redaktore prof. Brigita Zepa, LU rektors prof. Mārcis Auziņš, prof. Jānis Ikstens. 2012. gada 20. jūnijs. Foto: Toms Grīnbergs

Vadījis valsts pētījumu programmu "Inovācija un ilgtspējīga attīstība: Latvijas pēckrīzes procesi globālā kontekstā" (SUSTINNO), kas norisinās laikā no 2014. līdz 2018. gadam. Projekta ietvaros iznāk 4 kolektīvās monogrāfijas, kas izdotas sērijā: "Inovācijas un ilgtspējīga attīstība Latvijā".

No 2013. līdz 2016. gadam vadījis Latvijas Zinātnes padomes pētniecisko grantu "Identitātes politika, pārstāvēniecība un Latvijas politisko partiju atbildīgums".

Jāņa Ikstena vadībā izstrādāts un aizstāvēts viens promocijas darbs: "Populisms Latvijas politisko partiju diskursā laika periodā no 1993. līdz 2011. gadam" (Ilze Balcere, 2015).

2015. gada septembrī Jāni Ikstenu apstiprina par LU prorektoru sociālo un tiesību zinātņu jomā. Šai amatā viņš ir līdz 2019. gadam. Kopš 2016. gada darbojas LU Stratēģijas padomē.

LU prorektors sociālo un tiesību zinātņu jomā prof. Jānis Ikstens seminārā "Atvērtie pētniecības dati un datu pārvaldība" 2017. gada 27. oktobris. Foto: Toms Grīnbergs

2019. gada aprīlī Jāni Ikstenu ievēl LU SZF dekāna amatā.

2019. gadā LU pirmo reizi iekļauta prestižā pasaules universitāšu reitinga "Times Higher Education by Subject" klasifikācijā un sociālo zinātņu vērtējumā ieņēmot 601+ vietu, bet pēc gada pakāpjas uz 501.-600.

vieta. Reitings izceļ universitātes, kas ir vadošās socioloģijas, politikas, komunikācijas un plašsaziņas līdzekļu studiju, starptautisko studiju kā arī ģeogrāfijas priekšmetos.

LU SZF dekāns prof. Jānis Ikstens Aristoteļa svētkos. 2019. gada 1. septembris. Foto: Toms Grīnbergs

LU SZF dekāns prof. Jānis Ikstens un studenti Aristoteļa svētkos. 2019. gada 1. septembris. Foto: Toms Grīnbergs

2019./2020. mācību gadā darbu uzsāk Sociālā darba nepilna laika klātienē bakalaura studiju programma LU filiālēs: Alūksnē, Kuldīgā, Cēsīs.

2020./2021. mācību gadā atjaunota Sociālā darba pilna laika klātienē bakalaura studiju programmas apguve Rīgā.

2021./2022. mācību gadā sāk darboties apvienotā doktora studiju programma "Sociālās zinātnes".

LU SZF dekāns prof. Jānis Ikstens Rīga TV24 raidījuma "Izvēlies panākumus" filmēšanā par studijām LU. No kreisās puses raidījuma vadītājs Gustavs Terzens un prof. Jānis Ikstens. 2020. gada 25. maijs. Foto: Toms Grīnbergs

Jānis Ikstens LU SZF docējis kursus: "Ievads politikas zinātnē", "Ievads politikā", "Ievads studijās politikas zinātnē", "Vēlēšanu analīze demokrātijās", "Politiskais process Latvijā", "Pētījumu uzbūve un veikšana".

Kopš 2011. gada - LU Socioloģijas, politikas zinātnes un komunikācijas zinātnes promocijas padomes loceklis.

Šobrīd Plašsaziņas līdzekļu un komunikācijas, politikas zinātnes, socioloģijas un sociālā darba profesoru padome loceklis, pirms tam darbojies Komunikācijas zinātnes, politikas zinātnes un socioloģijas profesoru padomē.

Kopš 2021. gada Jānis Ikstens ir LU Senāta Akadēmiskās komisijas loceklis.

Ārpus LU šobrīd darbojas kā Latvijas Zinātnes padomes eksperts politikas zinātnes nozarē, Latvijas Zinātņu akadēmijas korespondētājloceklis, Rīgas Juridiskās augstskolas rektora pienākumu izpildītājs un viesprofessors.

Zinātniskā darbība

Jāņa Ikstena pētniecības intereses ir vēlēšanu analīze, politiskās partijas un partiju finansēšana.

Vairāk kā 25 gadus Jānis Ikstens aktīvi skaidro un komentē Latvijas politiskos procesus latviešu un krievu valodā iznākošajos, rakstošajos un raidošajos Latvijas un ārvalstu medijos.

Jānis Ikstens ir vairāku politikas zinātņu mācību līdzekļu autors: "Politika un tiesības vidusskolai" (2011), "Politika un tiesības" (2003), "Politikas pamati" (2001). Darbojies kā zinātniskais redaktors, piemēram, izdevumam "Partiju finansēšana" (2003).

Tapušas zinātniskas publikācijas tādās LU SPPI izdevumos kā: "Inovācijas un ilgtspējīga attīstība Latvijā" (2018), "Cik demokrātiska ir Latvija? : Demokrātijas audits, 2005–2014"(2014), "Cik demokrātiska ir Latvija : demokrātijas monitorings, 2005-2007" (2007), "Cik demokrātiska ir Latvija : demokrātijas audits" (2005).

Jānis Ikstens darbojies kā recenzents ārzemju zinātniskajos žurnālos: "Party Politics", "Comparative Politics Journal of Baltic Studies", "Baltic Journal of Political Science".

Jāņa Ikstena augstvērtīgākās publikācijas tapušas žurnālam "European Journal of Political Research", kā arī izdevniecību "Routledge", "Palgrave Macmillan" un "Taylor and Francis" izdevumiem.

Vērtīgākās zinātniskās publikācijas

Dati izgūti no Web of Science, SCOPUS un LU publikāciju un vēstures datubāzes. Skatīts 06.10.2021.

1. Ikstens, Jānis. Party Leadership Selection in Latvia: Divergent Practices of Precursory Delegation / Jānis Ikstens // Managing Leader Selection in European Political Parties. (Palgrave Studies in Political Leadership.). Palgrave Macmillan ; Cham, 2021 P.115-134. https://doi.org/10.1007/978-3-030-55000-4_6 , URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-55000-4_6 ISBN 9783030549992.
2. Ikstens, Jānis. Short-lived coalitions in Latvia: Ethnic tension, political fragmentation, and office-seeking / Jānis Ikstens. // Coalition Government as a Reflection of a Nation's Politics and Society: A Comparative Study of Parliamentary Parties and Cabinets in 12 Countries red. Matt Evans (Routledge Research in Comparative Politics). Abingdon, New York : Routledge, 2020 17 p. <https://doi.org/10.4324/9780429422379> , URL: <https://www.taylorfrancis.com/books/e/9780429422379/chapters/10.4324/9780429422379-7> ISBN 9781138392113.
3. Ikstens, Jānis. Corruption as game changer : lessons learned and context to the Riga city council snap elections / Jānis Ikstens // Friedrich-Ebert-Stiftung (FES) Publications Rīga, 2020 P.1-10. , URL: <https://baltic.fes.de/publications/publications-democracy-and-civil-society/> ISBN 9789934885341.
4. Ikstens, Jānis. Latvia: European expertise matters / Jānis Ikstens. // The European Parliament elections of 2019 / eds.: Lorenzo De Sio, Mark N. Franklin, Luana Russo Roma : Luiss University Press, 2019 P.181-185. , URL: <https://cise.luiss.it/cise/2019/05/27/latvia-european-expertise-matters/> ISBN 9788861054110.
5. Ikstens, Jānis, Latvia: Political development and data for 2017 / Jānis Ikstens // European Journal of Political Research Political Data Yearbook Vol. 57, N 1 (2018), p.176-181. DOI: 10.1111/2047-8852.12226. , URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/2047-8852.12226> ISSN 2047-8852.
6. Ikstens, Jānis. The not-so-powerful incumbents: The impact of party legislation in Latvia / Janis Ikstens. // The Regulation of Post-Communist Party Politics / Edited by Fernando Casal Bértoa, Ingrid van Biezen London : Routledge, 2017 P.195-216. DOI: 10.4324/9781315624518. , URL: <https://www.taylorfrancis.com/books/e/9781317229216> ISBN 9781315624518.
7. Ikstens, Jānis, Latvia / Jānis Ikstens // European Journal of Political Research Political Data Yearbook Vol. 56, N 1 (2017), p.170-175. DOI: 10.1111/2047-8852.12184. , URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/2047-8852.12184> ISSN 2047-8852.
8. Household Pro-environmental Behavior Developments in Latvia: Behavioral Practice and Values Orientation / Janis Brizga, Janis Ikstens, Kristine Gaugere, Raimonds Ernsteins. (Marketing and Sustainable Consumption). Bibliography: p.290-291 // Economic Science for Rural Development; Jelgava, Latvia, 27-28 April, 2017 : Proceedings of the International Scientific Conference Jelgava : LLU ESAF, 2017 Vol. 45 : Integrated and Sustainable Regional Development, Marketing and Sustainable Consumption, p.281-291 : tab., fig. , URL: http://www.esaf.llu.lv/sites/esaf/files/files/lapas/Krajums_Nr_45_04092017.pdf SBN 9789984482613. ISSN 1691-3078.
9. Aylott, Nicholas. Ever more inclusive? Candidate selection in North European democracies / Nicholas Aylott, Jānis Ikstens, Emelie Lilliefeldt // Models of Democracy in Nordic and Baltic Europe: Political Institutions and Discourse / Nicholas Aylott London : Taylor and Francis, 2016. Chapter 4, p.117-151. DOI: 10.4324/9781315595849. URL: <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9781315595849-15/ever-inclusive-candidate-selection-north-european-democracies>.
10. Ikstens, Jānis. Latvia / J. Ikstens letver bibliogrāfiju. // Routledge handbook of European elections / edited by Donatella M. Viola (Routledge Handbooks). London : Taylor and Francis Inc., 2016 P.507-526. DOI: 10.4324/9781315715315 ISBN 9780415592031.

11. Ikstens, Jānis. The Latvian Parliament and EU Affairs: A Passive Player with Strong Formal Powers / Jānis Ikstens. (Part 6: Eastern and Mediterranean Enlargements, 2004, 2007 and 2013) // The Palgrave Handbook of National Parliaments and the European Union / ed. Claudia Heffttler, Christine Neuhold, Olivier Rozenberg, Julie Smith. Palgrave Macmillan UK, 2015. P.548-562. DOI: 10.1007/978-1-137-28913-1_28. , URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-1-137-28913-1_28
12. Ikstens, Jānis. Political competition and development in Latvia's municipalities / Jānis Ikstens (Economic Science for Rural Development) // Integrated and sustainable regional development : International Scientific Conference on Economic Science for Rural Development, April 23-24, 2015, Latvia : Proceedings Jelgava : [Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultāte], 2015 Vol.38, p.24-30. ISBN 9789984481883.
13. Aylott, Nicholas. Ever more inclusive? Candidate selection in North European democracies / Nicholas Aylott, Jānis Ikstens, Emelie Lilliefeldt // Models of democracy in Nordic and Baltic Europe : political institutions and discourse / ed. Nicholas Aylott. (The Nordic Experience ; Vol. 5). Farnham, Surrey : Ashgate, [2014]. P.117-152. ISBN 9781472409409.
14. Ikstens, Jānis. Latvia / Janis Ikstens. (Central and Eastern Europe : part III) // Palgrave handbook of social democracy in the European Union / ed.: Jean-Michel De Waele, Mathieu Vieira, Fabien Escalona. Palgrave Macmillan, 2013. P. 470-487 ISBN 9781137293794.
15. Ikstens, Jānis. Latvia / Janis Ikstens // European Journal of Political Research : Political Data Yearbook Vol.52, N 1 (2013), p.134–139. , URL: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/2047-8852.12019/abstract>. ISSN 2047-8852.
16. Ikstens, Jānis. Latvia / Jānis Ikstens // European Journal of Political Research. Vol.50, N 7/8 (2011), p.1035-1044. DOI: 10.1111/j.1475-6765.2011.02030.x URL: <https://ejpr.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1475-6765.2011.02030.x>
17. Ikstens, Jānis. Latvia / Jānis Ikstens // European Journal of Political Research Vol.49, N 7/8 (2010), p.1049-1057. DOI: 10.1111/j.1475-6765.2010.01961.x , URL: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1475-6765.2010.01961.x/pdf> ISSN 0304-4130.
18. Ikstens, Jānis. Latvia / Jānis Ikstens // European Journal of Political Research Vol.48, N 7/8 (2009), p.1015-1021. DOI: 10.1111/j.1475-6765.2009.01881.x , URL: <https://ejpr.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1475-6765.2009.01881.x> ISSN 0304-4130.
19. Ikstens, Jānis. Latvia : disclosure yet abuse, volatility yet stability/ Jānis Ikstens // Public finance and post-communist party development. Ashgate, 2008 Pp.45-62. , URL: http://books.google.com/books?id=KWRIFBKxnYEC&pg=PA45&dq=Latvia+:disclosure+yet+abuse,+volatility+yet+stability&hl=en&ei=OTC5TfKSLcvAtAa7jbnqAw&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=1&ved=0CC8Q6AEwAA#v=onepage&q=Latvia%20%3Adisclosure%20yet%20abuse%2C%20volatility%20yet%20stability&f=false.
20. Ikstens, Jānis. Latvia / Jānis Ikstens // European Journal of Political Research. Vol. 47, N 7/8 (2008), pp.1039-1047. URL: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1475-6765.2008.00799.x/abstract>.
21. Ikstens, Jānis. Latvia / Jānis Ikstens // European Journal of Political Research. Vol.46, N 7/8 (2007), p.1012-1018. URL: <https://ejpr.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1475-6765.2007.00746.x>
22. Ikstens, Jānis. Latvia / J. Ikstens // European Journal of Political Research Vol.45, N 7/8 (2006), p.1162-1165. DOI: 10.1111/j.1475-6765.2006.00672.x. URL: <https://ejpr.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1475-6765.2006.00672.x> ISSN 0304-4130.
23. Ikstens, Jānis. Latvia / J. Ikstens. // European Journal of Political Research. Vol.44, N 7/8 (2005), p.1077-1085. URL: <https://ejpr.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1475-6765.2005.00272.x>

Izmantotie informācijas avoti

1. **Ikstens, Jānis.** No rektora līdz politikas pētniekam. *Liesma*, 1998, 20.jūn., 3.lpp.
2. **Ikstens, Jānis.** Jānis Ikstens, Vidzemes augstskolas rektors. *Liesma*, 1998, 28.nov., 2.lpp.
3. **Ikstens, Jānis.** Padzīšana no paradīzes? : [No LSDSP vēst.]. *Neatkarīgā Cīņa*, 1990, 15., 16.nov.
4. **Ikstens, Jānis.** Pastāvēs, kas pārvērtīsies... : [LSDSP XXI kongress Cēsīs, 1.-2.decembris]. *Literatūra un Māksla*, 1990, 8.dec., 3.lpp. Izgūts no http://periodika.lv/periodika2-viewer/?lang=fr#panel:pa|issue:467935|article:DIVL38|page:3|block:P3_TB00008 . (skatīts 07.10.2021).
5. **Ikstens, Jānis.** Jānis Ikstens: naids pret sociālajām zinātnēm ir neaptverams. *Diena*, 2021, 31.marts, 4.-5. lpp.
6. *Latvijas Universitāte. Fotoarhīvs* [tiešsaiste]. [Rīga] : Latvijas Universitāte, 2005-2020. Pieejams: <http://foto.lu.lv/>
7. **Varslavāns, Alberts** (zin. red.). *Latvijas Universitātes aspiranti un doktoranti. 1. daļa, Aspirantūras un doktorantūras personāliju, aizstāvēto disertāciju un iegūto zinātnisko grādu apkopojums 1945-2005*. Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, [2009]. 206 lpp.
8. **Zaķis, Juris, Lācis, Ivars** (red.). *Latvijas Universitātei – 80*. Rīga: Latvijas Universitāte, 1999. 305 lpp.